

Emmi Venäläinen

25.11.2022

Dnro 159/62/2022

Opetus- ja kulttuuriministeriö  
kirjaamo.okm@gov.fi

Lausuntopyyntönnne 31.10.2022/Dnro VN/18993/2022, VN/18993/2022-OKM-18

## Yliopistojen koulutusvastuiden muuttamista koskevat esitykset

Akava kiittää mahdollisuudesta lausua yliopistojen esityksiin uusista koulutusvastuista.

Neljä yliopistoa on tehnyt uusia esityksiä koulutusvastuista. Korkeakoulujen koulutusvastuita ja koulutusmääriä on kuluvalle hallituskaudella lisätty tuntuvasti. Rahoitus ja lisäysten vaatimat panostukset henkilöstöön ovat kuitenkin jääneet puutteellisiksi.

Akava katsoo, että korkeakoulutusta ei pidä enempää hajauttaa, vaan jokaisen korkeakoulun on panostettava omiin vahvuusalueisiinsa sekä vahvempaan profiloitumiseen. Tunnistetut uudet osaamistarpeet tulisi ensisijaisesti kattaa korkeakoulujen välisen yhteistyön kautta, ei uusilla koulutusvastuilla. Mikäli uusia koulutusvastuita myönnetään, tulee niiden tarve, tieteelliset edellytykset, rahoituspohja ja henkilöstöresurssit arvioida erittäin huolellisesti.

Koulutusvastuuesityksiä arvioitaessa on otettava huomioon myös samanaikaisesti koulutusmääriin kohdistuvat suuret lisäyspaineet. Jotta koulutustaso pystytään nostamaan niin, että puolet nuorista ikäluokista suorittaa korkeakoulututkinnon, on resurssien riittävyys ja järkevä kohdentaminen varmistettava. Pelkkiä lisäyksiä ilman resursseja ei tule tehdä.

Korkein opetus perustuu aina tutkimukseen. Näin ollen on erittäin tärkeää, että uusien koulutusvastuiden tieteelliset edellytykset varmistetaan. Koulutusvastuut vaikuttavat suoraan tutkimukseen ja sen tekijöihin. Yliopistoissa samat tieteentekijät sekä tutkivat että opettavat. Akava pitää tärkeänä, että tämän henkilöstöryhmän työn edellytykset turvataan. Uutta koulutusvastuuta hakiessa on varmistuttava tutkimus- ja opetushenkilöstön riittävydestä ja siitä että heillä on työrauha.

Akava ei kannata tällä hallituskaudella vallalla ollutta linjaa koulutusvastuiden voimakkaasta lisäämisestä ilman riittäviä resursseja. Uusia koulutusvastuita on myönnetty korkeakouluille ja samalla on kasvatettu koulutusmääriä. Niin kauan, kun näitä lisäyksiä vastaavat rahoituspäätökset jäävät tekemättä, ei uusia vastuita tule myöntää. Yliopistojen koulutusvastuista ei tule myöskään päättää yksin alue- tai

Emmi Venäläinen

25.11.2022

Dnro 159/62/2022

elinkeinopoliittisin perustein, vaan ensisijaisina päätöksenteon perusteina tulee olla koulutuksen ja tutkimuksen laatu.

Akava ry:n puolesta

Emmi Venäläinen  
johtava asiantuntija